**Nr 61.** ROK 1842. SRODA 16 MARCA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Cyryaka Dyakona.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Dziś Ojcosław.

# GAZETA KRAKOWSKA.

## OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

| Dzień godzina | | Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiéj | | Stopnie ciepła podług Reaumura | | Psychometr | | Wiatr | Stan Atmosfery | Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | 6 | 27" | 3‴ 955 | + 1° | 8 | 2‴ | 27 | PPł Zachodni słaby | Pochmurno | Deszcz |
| 14 | 2 | | 5, 693 | + 3, | 7 | 2, | 45 | ZPł Zachodni słaby | „ | |
| | 10 | | 7, 261 | + 2, | 8 | 2, | 25 | Pł Zachodni słaby | „ | |

## Wiadomości zagraniczne.

### FRANCYA.

*Paryż 2 Marca.*

Deputowani dla organizowania biur wczoraj bardzo licznie się zgromadzili, kiedy, jakeśmy już wspomnieli, od składu biur podanie albo zwleczenie wniosku pana Odilon Barrot zawisło. Wypadek był takiego rodzaju, że oppozycya przynajmniéj na przyszły miesiąc wniosku owego zaniecha, kiedy we wszystkich biurach kandydatów ministeryalnych prezesami obrano. Pomiędzy sekretarzami dwóch tylko jest członków oppozycyi.

Rząd ogłasza następującą telegraficzną depeszę: Jenerał-Gubernator Algieru do prezesa rady: »Tlemecen, d. 16 Lutego. Wielkie pokolenie Beni-Amer, wysełające 3000 jeźdźców w pole, właśnie nam się poddało. Można bez przesady powiedzieć, że cała zachodnia część prowincyi Oran już jest naszą, wyjąwszy tylko kilka pomniejszych pokoleń od Lellal aż do granicy Marokańskiéj, gdzie Abd-el-Kader w 200—300 jazdy przebywa. Trwoni ostatnie pieniądze swoje, aby awanturników do wojska swego zaciągać.«

*Presse* donosi, że xiądz Cazares, kapucyn hiszpański, który rozsiewa pogłoski o mniemaném przymierzu między Krystynistami i Karolistami, w celu zwalenia teraźniejszego rządu w Hispanii, którego Karoliści ciągle się wypierają, wczoraj w Paryżu pojmany został. Z papierów u niego znalezionych ma wynikać, że był tajemnym ajentem Espartery.

W kommissyi zajmującéj się roztrząsaniem projektu do prawa względem założenia wielkich kolei żelaznych, jest prezesem pan Lamartine.

Przed kilku dniami pan Karol Lucas złożył sprawozdanie akademii moralnych i politycznych wiadomości, względem rozmaitych systemów więzienia. Oświadczył się stanowczo przeciw systemowi tak nazwanemu pensylwańskiemu, który się zasadza na zupełném odosobnieniu więzni; wystawia on go jako nieludzki i okrutny. Przytoczył raport inspektorów więzień w Filadelfii, w których mianowicie uskarżają się na zasmucające pomnażanie się przypadków obłąkania. Tameczne więzienia zawierały w przecięciu 400 więźniów, z tych dostało pomieszanie zmysłów w r. 1835 11, w r. 1837 14, w r. 1838 18, a w r. 1839 26. Pan Lucas nadmienił, że kommissya izby deputowanych, zajmująca się roztrząsaniem projektu do prawa względem więzień, chce zaproponować w miejsce pensylwańskiego, inny odosobniony system, ale ten, według niego, różni się tylko w zasadzie, a rzeczywiście jest jeszcze ostrzejszy.

Podług *Temps*, minister marynarki miał wysłać rozkazy wstrzymania wydawania urlopów majtkom, i wysłania wszelkiego rodzaju zapasów do wielkich portów wojskowych. Tenże dziennik donosi, że komisya zajmująca się roztrząsaniem projektu do prawa względem poboru 80000 ludzi na rok 1842, wezwaną została przez ministra wojny, aby przyśpieszyła swoje roboty.

Wiadomo że sekretne głosowanie względem projektu reformy pana Ducos *(capacités)* wydało w rezultacie 193 głosów mniejszości za projektem. Dzienniki opozycyjne podają listę osób które za tym projektem głosowały, ale przeciw tym listom tyle jest reklamacyi że dotychczas już 223 deputowanych twierdzi że głosowało między temi 193. »Widać z tego, mówi *Commerce*, że zbliżają się powszechne wybory.

Pan Tinan adjutant prezesa rady ministrów marszałka Soult, który wysłany został do Bourgos z missyą do Don Carlosa, powrócił onegdaj do Paryża.

Marszałek Sebastiani, w skutku nastąpionéj przed kilku dniami śmierci swojéj małżonki objął po niéj dwa miliony rocznego dochodu.

## ANGLIA.

### *Londyn 2 Marca.*

W *Kuryerze* czytamy: »Wiadomości z Hiszpanii w tém się zgadzają; że krajowi temu nowa wojna domowa zagraża. Ponad granicą francuzką wygnani karolistowscy i krystynistowscy oficerowie czynnie się uwijają, gotując się do wkroczenia w granice Hiszpanii. Rodil, dowódzca w prowincyach baskijskich, wojsko swe bliżéj ku granicom posunął, aby być w pogotowiu do walki, skoro pierwsze poruszenie rokoszau, spodziewane w Madrycie na dniu 7 m. b. nastąpi. Don Carlos na wniosek, aby się zrzekł tronu hiszpańskiego na korzyść starszego syna swego, Xięcia Asturyi, nie przystał. Powiadają, że Xiężna Beira go do tego spowodowała, spoglądająca z zazdrością na Xięcia Asturyi, będącego synem Don Carlosa z pierwszego małżeństwa.«

Słychać, że Sir H. Pottinger w Emoy, a admirałem Parker w Hong Kong przezimuje.

Straszna wiadomość o zawieszeniu wypłat kilku banków amerykańskich, powiększy kłopoty handlu i nędzę powiatów fabrycznych. Będzie to dodatek do trudności, jakie już spotyka pierwszy minister, który dozna niebezpieczeństwa w przywiedzeniu do skutku swoich planów, jakąbądź będzie miał większość w parlamencie.

Podług raportów z Valparaiso 15 Listopada jenerał Gaamara, prezydent rzeczypospolitéj Peru, wkroczył do Boliwii, dla ukarania sprawców rewolucyi przedsiewziętéj na korzyść byłego prezydenta Peru jenerała Santa Cruz, i poparcia wyboru jenerała Ballivian na prezydenta Boliwii. Cały kraj był w wzburzeniu, handel upadał, i co dzień spodziewano się rozstrzygającéj walki między dwiema nieprzyjacielskiemi stronami.

Z samego miasta Manchester, w ciągu 4ch wieczorów izba niższa otrzymała 475 petycyi o zniesienie prawa zbożowego.

Bank angielski zniżył stopę procentową od zaliczeń na 4 od sta, to korzystny wpływ wywarło na kursa papierów.

Deputacya angielskich i irlandzkich młynarzy, miała we czwartek konferencyę z hrabią Ripon w izbie handlowej w przedmiocie cła od pszenicy, kilku członków parlamentu towarzyszyło téj deputacyi.

Podług wiadomości z Jamajki 6 Stycznia około Bożego Narodzenia miało miejsce zamięszanie w Kingston, przy którém kilkunastu mieszkańców poległo albo poniosło rany.

Paropływ *Monongahela* przywiózł wiadomość z Filadelfii 2 b. m. z których okazuje się że przedsiewzięte przez bank układy w przedmiocie wsparć wzajemnych bardzo się przyłożyły do uspokojenia publiczności, chociaż bank Pensylwanii dotychczas jest zamknięty, i nic nie przedsięwzięto ku wypłaceniu dywidend długu krajowego, na które pieniądze znajdują się w ręku tego banku.

## HISZPANIA.

### *Madryt 19 Lutego.*

Słychać że królowa ma wręczyć pałasz honorowy pułkownikowi halabardystów, który ją w nocy siódmego Października tak bohatersko bronił.

Podług *Castellano* tutejsze poselstwo francuzkie otrzymało rozkaz sprzedania reszty efektów które p. Salvandy pozostawił tutaj.

Dziennik *Patriote* zaprzecza pogłosce jakoby poseł angielski p. Aston, w nocie przesłanéj rządowi hiszpańskiemu protestował przeciw zgromadzeniu wojska na granicy portugalskiéj.

Rząd który nadzwyczajnie bacznie uważa na poruszenie Portugalii, oświadczył w izbie deputowanych że na interpellacye w przedmiocie Por-

tugalii wtedy odpowiadać będzie, kiedy to uzna stósownem. Opozycya chciała na tym gruncie wzniecić burzę, jest bowiem niezmiernie rozgniewaną widząc że w skutku poruszenia chartystowskiego w Portugalii, wpływ rewolucyjny Hiszpanii coraz się zmniejsza.

Minister spraw wewnętrznych na wczorajszém posiedzeniu izby deputowanych, przedstawił projekt do prawa któreby upoważniało rząd do zawarcia traktatów handlowych z państwami amerykańskiemi.

Poprawka do dziewiątego paragrafu adresu, tycząca się rozszerzania list przysięgłych, została odrzuconą większością 53 głosów przeciw 41, gabinet zatem który przeciw téj poprawcę głosował, może się znowu chełpić zwycięztwem.

Minister sprawiedliwości i łaski, na interpellacyę hrabiego de las Navas, oświadczył w imieniu rządu, że żądaniom duchowieństwa stanie się zadosyć. Minister skarbu potwierdził to zapewnienie, oświadczając że 4 procentowy podatek prowincyonalny ma być na ten cel użytym.

Rada ministrów zgromadza się dziś wieczorem pod przewodnictwem rejenta. Mówią o wspólnym kroku wielu senatorów i deputowanych, którzy osobiście przedstawili panu Gonzales jak niepolitycznem byłoby rozwiązać kortezy w obecnej chwili.

Słychać że Espartero który obawia się aby zły przykład garnizonów w Porto i Lizbonie, nie znalazł u nas naśladowania, chce odbyć wielki przegląd dla przekonania się o wierności wojska.

Słychać; że pan Aqnilar w chwili kiedy miał odjeżdżać, aby powrócić na swoją posadę poselską do Lizbony, otrzymał odwrotny rozkaz, i nateraz pozostanie jeszcze w Madrycie.

Na jednéj z wysp filipińskich należących do Hiszpanii, jeden Indyanin który głosił się być synem nieba, starał się swoich rodaków nakłonić do buntu przeciw hiszpanom, ale w krótce z kilku towarzyszami których sobie znalazł, został wzięty w niewolę.

*Z Paryża 21 Lutego.* Jeszcze nim dwa miesiące miną, będziemy w Madrycie, mówią członkowie spisku przeciw teraźniejszemu porządkowi rzeczy w Hiszpanii. Utrzymują oni, że mają obszernie rozgałęzione stosunki z armią hiszpańską, i że stan handlowy zupełnie jest za ich sprawą. To jest pewnem że w ostatnich dniach wielu oficerów którzy tu znajdowali się za urlopem, i mieli bardzo zaufane stosunki z wszystkiemi naczelnikami moderatystów, powróciło do Hiszpanii. Zdaje się że O'Donnel i Concha przeznaczeni są do udania się wprost na Madryt, jeśli armia Rodila o którym ciągle mówią, że nie sprzyja rejentowi, nie stawi im przeszkody. Jenerałowie Pastor, Eguja i Castor, operować mają w Nawarze. Wiem z pewnego źródła, że ciągle jeszcze czynione są usiłowania w celu zjednania sobie Cabrery. Mówią o pięciu milionach Ducos, które mają być przygotowane w Bajonnie na to przedsięwzięcie. Ale naród hiszpański nigdy nie miał skłonności do tak zwanych afrancosados i ich dążności, i nie chce ich teraz.

Intendent prowincyi pan Belsa został powołany do rejenta. Słychać że ofiarowano mu ministerstwo skarbu; przy Puerta del Sol wiele o tém mówią. Podług *el Boletin del Fray Gerandio*, wysłane zostały oddziały wojska do Estella, Tafala i Agoz.

Poruszenia wojska ku granicy portugalskiéj ustały. Zaprzeczają pomimo wszelkich odwoływań w dziennikach ministeryalnych, że nota pana Aston skłoniła rząd do zaniechania projektu zgromadzenia korpusu obserwacyjnego na granicy portugalskiéj. Tym sposobem jednak upada pogłoska, że rejent ma się udać do wojska znajdującego się na téj granicy.

Dziennik *Phare de Pyrenées* został tu zakazany.

## INDYE WSCHODNIE.

*Kalkutta 11 Stycznia.*

Z Dschellalabad sięgają wiadomości do dnia 15 Grudnia. Opiewają, że jenerał Sale uderzających na stanowisko jego powstańców po kilka kroć odparł, ale usiłowanie czynione przez pułkownika Maclaren na czele mocnéj brygady z Kandaharu, aby przybyć na odsiecz Dschellalabadowi, niestety! nie powiodły się. Pułkownik wytrzymawszy okropne trudy z przyczyny przenikającego zimna i popsutych wszędzie dróg, zmuszony został odstąpić od śmiałego swego przedsięwzięcia i po utracie wielu ludzi i większéj części zasobów i amunicyi swojéj do Kandaharu powrócić. Położenie jenerała Elphinstone, oszańcowanego w leżącéj niedaleko od Kabulu między bagnami fortecy, jeszcze groźniejsze i smutniejsze od sytuacyi jenerała Sale, kiedy go zewsząd tłumy zajadłych barbarzyńców otaczają, z którymi codziennie boje zwodzić musi. Dotychczas on równie jak towarzysz cierpień jego (jen. Sale) dzielnie i zwycięzko każdą napaść nieprzyjaciela odpierali; ale te zwycięztwa nie oswobodzą ich zapewne z okropnego położenia kiedy amunicyi i żywności coraz więcéj im ubywa. W Dschellalabad żołnierze już tylko połowę racyi pobierali a Kabul tylko na 10 dni

w żywność był opatrzony. Podług nadeszłych doniesień, zdaje się być niepododną, żeby wzmocnienia wojsk i dowozy żywności przed początkiem Kwietnia do pierwszego stanowiska pod aschellalabad dojść mogły, więc dopiero po u-Dywie czterech miesięcy; przeto o ocaleniu wapłcznych Anglików w tamtych okolicach prawie też zwątpić trzeba. Takie przynajmniéj zdanie ju w Kalkucie się upowszechniło, ale bardziéj tuę jeszcze obawiają o jenerała Elphinstone, siniżeli o jenerała Sale, który podobno na trzy miesiące w żywność zaopatrzeć się umiał.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

*Od dnia 14 do dnia 16 Marca.*

Barycki Leon, Otfinowski Winaenty, Grodecki Jakób ob., Perski Tymoteusz, z Polski; — Haubensak Jerzy, Jabłonowski xiążę podpułkownik ces. austr., Dydyński ob., z Galicyi.

*Wyjechali z Krakowa.*

Marcinkowski Jan, Królikowski Filip, Stojowski Ferdynand ob., do Polski; — Zubrzycki ob., Gagatnicka ob., Meisner ob., Wolski ob., Fink Julian, Sobolewski ob., Lipowski baron, Holtzer Jakób ob., do Galicyi.

# Doniesienia Urzędowe.

*Nro* 1193.

WYDZIAŁ DOCHODÓW PUBLICZNYCH I SKARBU W SENACIE RZĄDZĄCYM

*Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.*

Na skutek zgłaszania się osób z chęcią kupna rajmówki przy cynkowniach skarbowych znajdującéj się, Senat Rządzący uchwałą swą z d. 25 Lutego b. r. N. 999 D. G. S. upoważnił Wydział Skarbowy do ogłoszenia licytacyi na sprzedaż tego artykułu, w zastosowaniu się przeto do tego postanowienia, Wydział oznacza dzień 28 Kwietnia b. r. a mianowicie godzinę 11 przed południem do odbycia licytacyi, w którym to czasie każda osoba chęć nabycia rajmówki mająca zaopatrzona w *vadium* złp. 600 zgłosić się będzie winna do biur Wydziału Skarbowego, gdzie przed rozpoczęciém się licytacyi warunki sprzedaży, będą mogły być przejrzanemi.

A. Wężyk.

(2r.) *Nowakowski* Sekretarz.

*Nro* 2680. z r. 1839.

Trybunał I. Instancyi.

*Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.*

Gdy w depozycie sądowym zalega kwota złp. 58 gr. 20 od Jakóba Sokołowskiego na rzecz Adama Leśniowskiego wyexekwowana; przeto Trybunał po wysluchaniu wniosku urzędu publicznego wzywa tegoż Adama Leśniowskiego lub też prawa jego mających, aby się po odbiór powyższéj kwoty ze stósownemi dowodami w przeciągu dwóch miesięcy od daty pierwszego ogłoszenia rachując; zgłosili, w przeciwnym bowiem razie kwota ta, jako rzecz opuszczona, Skarbowi publicznemu przyznaną będzie.

Kraków dnia 28 Lutego 1842 r.

M. Soczyński

(2r.) Za Sekr. Tryb. *Brzeziński*

*Nro* 2370.

Trybunał I. Instancyi.

*Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.*

Wzywa mających prawo do kwoty złp. 60 przez Zuzannę Mszańską tytułem kaucyi w sprawie z Brosardem złożonéj, w depozycie sądowym zalegającéj, aby się w przeciągu dwóch miesięcy po odebranie téj kwoty ze stósownemi dowodami zgłosili, pod rygorem przyznania takowéj skarbowi publicznemu.

Kraków dnia 28 Lutego 1842 r.

Zast. Prezesa Sęd. Appell.

M. Soczyński.

(1r.) Zast. Sekr. *Brzeziński*

Notaryusz Publiczny

*Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.*

Podaje do publicznéj wiadomości, iż na mocy uchwały rady familijnéj w sądzie pokoju M. Krakowa Okręgu I. na dniu 8 Marca 1842 roku zapadłéj, a przez Trybunał I. Instancyi miasta Krakowa dnia 10 tegoż miesiąca i roku Nro 1853 zatwierdzonéj, odbywać się będzie w dniu 21 b. m. i r. i następnych, od godziny 9 z rana, w domu pod L. 141 w gminie IX. M. Krakowa położonym, licytacya publiczna ruchomości po ś. p. Ignacym Piekarskim pozostałych, jako to: stolarszczyzny, sukien, bielizny, pościeli, landszaftów, szkła, porcellany, fajansów, sreber, naczyń platerowanych i różnych ruchomości, chęć licytowania mający z gotową srebrną courant monetą na czas i miejsce oznaczone przybyć zechcą.

Kraków dnia 34 Marca 1842 roku.

(1r.) Sebastyan *Korytowski.*